

Danskisut A - 2022

1. Ilinniartitsissuttip inissisimanera

Danskisoorneq piginnaasassanik ilinniartitsissutaavoq, kulturikkut ilinniartitsissutaalluni aammalu ilisimasassanik ilinniartitsissutaalluni, tassanilu oqaatsit allattarissallu suliarineqartarput. Allatanik atuarnermi sukumiisumik misigisaqartoqalersarpoq, nalilersuisoqartarluni imminnullu atanerannik nassuiaasiortoqartarluni. Ilisarnaataavoq oqaatsinik allassimasunillu nalilersuinerit ilinniartitsissummi ilikkagaqartarnermut naammassisaqartarnermullu qanimut atassuteqartitsisarnerat.

Danskisoorneq oqaatsinik ilinniartitsissutit akornanni ilinniarnertuunngorniarfimmi immikkut inissisimavoq, ilaatigut meeqqat atuarfianni inissimanera tunngavigalugu, ilaatigullu ilinniarnertuunngorniarfimmi ilinniarnernup ilaatigut danskisut ingerlanneqartarnera tunngavigalugu, naggasiullugulu ilinniartut ingerlaqqillutik ilinniagaqarneranni danskisut oqaasiisa qitiusumik inissisimanerat tunngavigalugu. Ilinniartitsissut taamaalilluni ilitsoqqussaralugu oqaatsit nunallu allamiut oqaasiisa akornanni inissimavoq.

2. Ilinniartitsissummi siunertat

Ilisimasat piginnaasallu

Danskisut oqaasii ilinniartut oqaluttariarsorlutik allattariarsorlutillu atorsinnaassavaat, ilaatigut ingerlaqqilluni ilinniagaqarnissaminnut piareersaatit. Oqaatsinik, atuakkianik tusagassiuutinillu suliaqarnermi ilinniartut nalilersuisinnaanerit, nassuiaasiorsinnaanerit isornartorsiullutillu qisuariarsinnaanerit annertusarneqartassaaq.

Ilikkagaqartarnermi suliaqartarnermilu piginnaasat

Ilinniartut ilisimasaminnik isummaminnillu allattarissatigut oqaluttarissatigullu oqaaseqarnermi aammalu ilikkagaqartarnermink aqqissuussamik ingerlatsisarnerminnut nalilersuisarnermullu danskisut oqaasii atorsinnaassavaat. Taassuma saniatigut ilinniartut ilisimasaqalernermut, ataasiakkaarlutik ataatsimoorlutillu ilikkagaqartarnermut, nalunaarusianik allagaqartarnermut, suliniutinik suliaqartarnermut, atuarnermi periutsinut, paasissutissalerinernut aammalu saqqummeeriaatsinut assigiinngisitaartunut atugassanik ilinniagaqarnerminni piginnaasaqalissapput.

Inuttut inuillu akornanni attaveqatigiittarnermi piginnaasat

Ilinniartut isornartorsiuisarnermik-nalilersuisarnermik piginnaasaqassapput, kusanartulerinermillu ilisimasaqassallutik. Danskisut oqaasiinik ilinniartitsissut ilinniartut imminnut avatangiisiminnullu paasinnittarnerisa ineriartortinneqarneranut tapersiissaaq, taamaalillunilu inuttut kinaassutsip ineriartortinneranut inunnillu attaveqartarnermi tunngaviussalluni.

Kulturikkut inuiaqatigiillu akornanni piginnaasat

Ilinniartut kulturimik inuiaqatigiinnillu paasinnissapput aammalu avatangiisinik assigiinngiaartunik paasinnittarnermi oqaloqateqartarnerup pingaaruteqassusianik isornartorsiullunilu oqaloqateqartarnermik paasisaqarfiusumik piginnaasaqassapput. Ilinniartut isornartorsiuisinnaanerisa-nalilersuisinnaanerisa oqariartaasiisalu annertusarneqarnerat Kalaallit Nunaanni inuiaqatigiinnik nutaaliaasunik kikkullu tamat oqartussaaqataaffigisaannik paasinninnissamut iliuuseqartarnissamullu periarfissaasa siuarsarnissaannut tapersiissapput.

3. Iikkagassatut anguniakkat imarisaalu

3.1 Iikkagassatut anguniakkat

Ilinniartup ukuninnga piginnaasaqalissaaq:

- a) danskit oqaasiinik nalorninatik assigiinngiaartumillu piginnaasaqarnertik takutillugu, tassunga ilanngullugit danskisut ilisarineqarsinnaasumik oqalussinnaassallutik aammalu oqaatsit eqqortumik atorneqartarneranni allattariarsorlutik tunngaviit pingaarnerit piginnaasaqarfigissallugit,
- b) allattariarsorluni saqqummeeriaatsit assigiinngitsut piginnaasaqarfigisallugit aammalu allattariarsorlutik eqqarsaasersinnaassallutik ingerlatitseqqiisinnaallutillu,
- c) oqaatsit sannaasa, atorneqartarnerisa atuuffiissalu pissusaannik nalilersuisinnaassuseqarnertik takutissinnaallugu,
- d) oqaasiliortarnerup oqaatsinik atuisarnerup atuuffiinillu nalilersuisinnaanermik piginnaasatik takussinnaassallugit,
- e) malinnaallutik paasinnillutillu tusarnaarsinnaassallutik,
- f) oqaaseqatigiit imminnut atasut pissarsiaqarfigalugit takinerusunik atuarsinnaassallutik aammalu sukumiisumik itisiliillunilu atuariaatsit assigiinngitsut atorsinnaassallugit,
- g) oqaaseqatigiinnik misissuilluni, nassuiaasiorsorluni nalilersuillunilu oqaaseqatigiinnik nalilersuineri oqariartaatsinik misissuisinnaassallutik,
- h) allassimasunik atuarnermi oqaatsinik paasinnissinnaanerup ilanngunneqarnissaanik piginnaasaqarnertik takutissinnaassallugu,
- i) oqaluttuarisaanermi maannakkullu pisunik danskit atuakkiannik kulturiannillu ilisimasaqarnertik takutissinnaassallugu,
- j) tusagassiuutit suliaannik nalilersuisinnaassallutik, nassuiaasiorsinnaassallutik imminnullu atanerannik takutitsinnaassallutik, aamma
- k) ilinniartitsissut isiginiarlugu skærmimi oqaaseqatigiinni paasissutissanik paasisassarsiorsinnaassallutik toqqaasinnaassallutillu.

3.2 Ilinniartitsissutip imarisaai pingaarnerit

Ilinniartitsissutip imarisaat pingaarnerit tassaapput oqaatsitigut, atuagassiaqarnikkut tusagassiuutinilu imaritinneqartut, taakkulu missingerlugu annertussuseqassapput 5:3:2-mik. Imarisaasa immikkoortui taakku pingasut ilinniartitsinermi imminnut qanimut atassuteqarput.

Oqaatsitigut imarisaai

Ilinniarneqartussat tassaapput immikkoortuni ukunani oqaatsit atorlugit oqaatiginnessinnaaneq, oqaatsinik ilisimasaqarneq oqaatsinillu paasinninneq:

- a) danskit oqaasii, Kalaallit Nunaannilu immikkut inissisimanerat,
- b) oqaatsinik atorsinnaasanik, oqaasilerinerup oqaatsillu atorneqartarnerannik nalilersuineq,
- c) oqaatsinik nalilersueriaatsinik teknikkut aammalu oqaaseqatigiinnik nalilersuinnermut atatillugu oqaatsinik paasinninneq,
- d) oqallorinnermik nalilersuineq aamma tunngavilersuisarnermik nalilersuineq aamma
- e) oqaluttarissatigut allattarissatigullu oqaaseqarsinnaaneq.

Atuagassiaqarnikkut ilinniakkat imarisaat

Ukiuni kingullerni 1000-imi piffissani toqqakkani pingaartumik oqaluttualiani oqaasertat arlallit suliarineqassapput. Oqaasertat tassaassapput danskit oqaasiini oqaasertat, kalaallit atuakkiaanni nunarsuarmilu oqaluttualiani oqaasertanik nutsikkanik ilallugit. Ilinniagassat imarisaannut ilaassapput:

- f) Oqaasertat 1700-p siornaneersut. Oqaasertat qaammarsagaanerup nalaaneersut romantikkillu nalaaneersut. 1870-imiit ullutsinnut oqaasertat toqqakkat oqaluttuarisaanermi assigiinngiiaartut oqaluttuariaatsillu assigiinngiiaartut, tassunga ilanngullugit oqaasertat piviusorsiorlutit nutaaliillu. Atuakkiani, isiginnaartitsissutini, oqaluttuaaqani, taalliani allaatigisanilu isumaliutersuutini minnerpaamik atuakkiat sisamat, taakkunannga atuakkiaq 1900-p siornaneersoq minnerpaamik ataaseq. Atuakkani oqaasertanik suliaqarnermi atuakkiaq ataaseq oqaatsinik ilinniarnermut atatillugu atuarneqassaaq. Atuakkiat marluk ilinniartitsissummi ilinniarnermut atatillugu ilinniartut immikkut tamarmik atuarsinnaavaat. Ilinniartut atuakkat taakku atorlugit suliaqarnertik oqaluttariarsorlutik allattariarsorlutilluunniit uppersarsassavaat.
- g) Oqaasertanik nalilersueriaatsit assigiinngitsut. Oqaasertani kulturikkut oqaluttuarisaanermilu sunniutit ilaassapput, tassunga ilanngullugit ullutsinni nalinginnaaleriartortut. Oqaasertani ilinniartut suliarisaanni kalaallit danskillu misilittakkatigut assigiissutaat assigiinngissutaallu.

Tusagassiuutini kulturikkut ilinniakkat imarisaat

Tusagassiuutini kulturikkut ilinniakkat imarisaanni tusagassiuutini elektoniskinnorlugillu oqaasertat sammineqassapput, tassunga ilanngullugit aviisini, raadiumi, tv-mi filmi, nittartakkani aamma katiterilluni tusagassiuutit. Ilinniakkat imarisaanni ilaassapput:

- h) nutaarsiassani oqaasertat
- i) pisimasuut tunngavigalugit tusagassiornermi oqaasertat,
- j) piviusuusaartitsinermi oqaasertat,
- k) takuneqarsinnaasumik oqariartaatsit aamma
- l) tusagassiat atorlugit atuakkiaq ataaseq.

3.3 Illassutitut ilinniakkat

Ilinniartut taamaallaat pingaarnertut ilinniakkat atorlugit ilikkagassatigut anguniakkat angusinnaassanngilaat. Illassutitut ilinniakkani pingaarnertut ilinniakkat takussutissinneqassapput itisilerneqarlutillu, pingaartumillu ilinniagaqarnerup Kalaallit Nunaanniittuunerata malunnartinneqarnissaa isiginiarneqassalluni.

Illassummik ilinniakkat ilinniartitsissummi tiimit 15 pct. missaaniissapput.

Illassummik ilinniakkani piffissat, sammisat ilinniakkanilu oqaasertat aalajangersimasut ilaasinnaapput, tassunga ilanngullugit:

- a) oqaluttuarisaanermi piffissani atuakkioriaatsiniluunniit oqaasertat,
- b) teknologimi oqaasertat, teknologimik ilikkagaqarnertarnermut tunngassuteqartut aamma
- c) niuinermi aningaasaqarnermilu oqaasertat, niuerneramik ilikkagaqartarnermut tunngassuteqartut.

4. Ilinniartitsinerup aqqissuunneqarnera

4.1 Ilinniartitseriaatsimi periutsit

- a) Ilinniartitsinerni ilinniartut ilinniakkani qaffasissusiat ilisimasaallu aallaavigineqassapput.
- b) Ilinniartitsineq imatut aqqissuunneqassaaq ilinniartitsisut ilinniartullu akornani ilikkagaqartarnermi oqaloqatigiittarnerattut sapinngisamik isikkulerlugu.
- c) Ilinniartitsineq imatut aqqissuunneqassaaq ilinniartitseriaatsit assigiinngitsut paarlakaajaanneqassallutik.
- d) Ilinniartitsineq imatut aqqissuunneqassaaq ilinniartut soqutigisaat pisariaqartitaallu isiginiarneqassallutik, taaamaalilluni ilinniartut ilinniartitsissutip pissanganartuuneranik, naleqquttuuneranik soqutiginarartuuneranillu misigisaqarnissamut periarfissinneqassallutik.
- e) Ilinniartitsineq imatut aqqissuunneqassaaq ilinniagaqarnerup ingerlanneqarnerani sammisanilu ineriartortitsinermi ilinniartitsissut siuariarfussalluni, tassa ilinniartitsissummi oqaatsit oqariartaatsillu ineriartorfiussallutik, taamaalilluni ilinniartut namminneerlutik suliariaaseqarnissamik ajornakusoortunillu eqqarsartarnissamut piffissap ingerlanerani sungiusarneqassallutik.
- f) Ilinniartitsineq imatut aqqissuunneqassaaq inuiaqatigiinnut avatangiiserisanut annertunerpaamik attuumassuteqalersillugu.

Ilinniartitsissummi piginnaasat imminnut atassuteqalersillugit ilinniartitsinermi ilaapput. Taamaalilluni oqaatsinik suliaqarneq oqaasertanik atuarnermut ilaavoq, tassa oqaatsit sannai atuuffiilu assigiinngiaartumik uppersaaserlugillu nalilersuinermi, nassuiaasiornermi attuumassuteqartitsinermilu tunngaviullutik. Oqaatsit atorsinnaasat ilinniartitsissummi qitiusumik inissisimapput.

4.2 Suleriaatsit

Suleriaatsit assigiinngitsut arlallit ilinniartut piginnaasaasa pisariaqartitaasalu assigiinngissutaattut paasineqartunut, ilinniartitsissummi anguniakkanut sammisassatullu toqqarneqartunut naleqqussarlugit danskisut ilinniartitsissummi ilaapput. Danskisut ilinniarnermi suleriaatsit klassini oqaloqatigiinnerniit suleqatigiikkaarluni suliaqarnermut, suleqatigiit saqqummiinerannut, ilinniartut ataasiakkaarlutik saqqummiinerannut, sivisunerusumik nammineerluni ilitersorneqarluni qarasaasiat atorlugit suliniummik suliaqarnermut assigiinngiiaarput. Suleriaatsit pisuni tamani nammineq toqqakkamik siuariartortitsinermut atorneqassapput, aammalu ilinniartut ilinniartitsisullu inissimaneranni assigiinngitsunik piumasagaatitaqarlutik. Ilinniartut ilinniartitsissummi oqaatsitigut, qisuariatarnnerisa ajornakusoortunillu eqqarsarsinnaanerisa ineriartortinnissaat isiginiarlugu ilinniartitseriaatsit isiginiarneqassapput. Ilinniartut ilinniartitsinermi oqaatsit siullertut oqaaseqartut ilinniartitsinermilu oqaatsit aappaattut oqaaseqartut isiginiarlugit ilinniartitsineq aaqqissuunneqassaaq.

Oqaatsitigut sammisat, atuakkanik sammisat, tusagassiornermi kulturikkut sammisat allattariarsorlunilu suliat ilinniartitsinermi ilanngunniarneqassapput, aammalu oqaasertat atuakkiortarnermi oqaluttuarisaanermut atatillugit inissinneqassallutik. Atuakkianik ilinniagaqarnermi atuakkani ataaseq oqaatsinik ilinniarnermut atatillugu atuarneqassaaq. Atuakkiat marluk ilinniartitsissummi ilinniarnermut atatillugu ilinniartut immikkut tamarmik atuassavaat. Ilinniartut atuakkat taakku atorlugit suliaqarnertik oqaluttariarsorlutik allattariarsorlutilluunniit uppersassavaat.

Allattariarsorluni sulineq

Allattariarsorluni sulinermi allattariarsornermik sungiusaatit annikinnerit ilaapput, tassani piginnaasat immikkoortuinik allattariarsukkanillu killilikkanik sungiusartoqartarluni. Aammattaaq suliassat annertunerit allanneqassapput, tassani ilinniartut oqaasertanik sammisanilluunniit nalilersuisarneq, oqallitarneq misissuisarnerlu isummerfigalugit imminnut atasunik saqqummissaallutik.

Allattariarsorluni suliaqarnermi pingaartinneqassapput, ilaatigut ilinniartut inuttut oqariartuuteqarsinnaanerisa inerisarnissaat pilersitsiffiusumik allalluni sungiusaatit aqputigalugit ilaatigullu ilinniartut ilinniagaqalernissaminnut piareersarnerminni pisinnaasaasa inerisarnissaat suliamut atatillugu ilisimatusartutut allanneq aqputigalugu.

Allattariarsorluni suliat aaqqissuunnerannut 1., 2. aamma 3. g-p ingerlanerani ilaassapput ingerlatsinerit ilinniartut oqariartuuteqarsinnaanerannik qitiutitsisut. Ingerlatsinerit aaqqissuunneqassapput allattariarsornermik oqaluttariarsornermillu suliat ilinniartitsinermut akuutillugit. Pingaartinneqassaaq ilinniartitsissummut tunngatillugu ilitersuinerup suliat ingerlannerinut ilaatinneqarnissaa.

Semesterit aappaanni suliniut allanneqassaaq, allattariarsorlunilu suliaqarnertarnermik ilinniagaqarneq aaqqissuunneqassalluni, tassani ilinniartut tunngaviusumik allattariarsornerup pingaaruteqassusiani suliallu naammassinerani tunngaviusumik isummat imarisaannik periutsinillu suliaqassallutik. Ukiut aappaanni minnerpaamik suliniut ataaseq allanneqassaaq. Ukiut pingajuanni suliniut allanneqassaaq.

2. aamma 3. g-p ingerlanerani ilinniartut suliakkeeriaatsit assigiinngitsut, inaarutaasumik allattariarsorlutik misilitsinnerminni naammattoorsinnaasatik sungiusassavaat.

4.3 It

Danskit oqaasiinik ilinniartitsissut ilinniartut digitaliusumik pissuserissaarnissaannut tapertaassaaq, ullut tamaasa ilinniartitsinermi misissoqqissaagassat digitaliusut suliarinerisigut, internet-illu ilisimasaqarfittut digitaliusumillu ataatsimoorfittut atorneratigut.

- It allannermik ilinniartitsinermit ilaassaaq aamma oqaluttariarsorluni saqqummiussani saqqummiinermut tapersiissutitut.
- Ilinniartut tusagassiissutit digitaliusut taakkulu atorsinnaaneri apersuusersuisumik misissueqqissaartumillu pissuseqarfiginissaat ilinniassavaat, tamatumunnga ilanngullugu eqqarsaatigilluakkamik paasisutissanik ujarlerneq.
- Suliat digitaliusut misissoqqissaarneri pilersinnerilu suliarineqassapput.
- Suliat digitaliusut misissoqqissaarnerinit allalluni saqqummiinerit suliarineqassapput.

4.4 Ilinniartitsissummi oqaatsit

Ilinniartitsineq imatut aaqqissuunneqassaaq ilinniartut ilinniartitsissummi oqaatsinik aammalu ilinniartitsissummi oqariaatsinik paasinnittarnerat atuisarnerallu aaqqissuussamik ineriartortinneqarluni. Ilinniartitsineq imatut aaqqissuunneqassaaq ilinniartitsissutit siulianni oqaatsinik oqariaatsinillu ilinniartut piffissap ingerlanerani paasinnilluarsinnaatikkiartortillugit atuisinnaallu artikkiartortillugillu.

4.5 Ilinniartitsissutinut allanut atassuteqartitsineq

Ilinniartitsineq imatut aaqqissuunneqassaaq piffissat ilaanni ilinniartitsissutit akornanni suliaqartoqartarluni ilinniartitsissutinilu ilisimasaqarfiulersunut sanilliutitsilluni. Danskit oqaasiinik ilinniarnermi taamaalilluni ilinniartitsissutit ilisarnaataannik allattariarsornermi oqaluinnarnermilu paasisitsisarnermi, aaqqissuunneqarneranni imarisaannilu ilinniartitsissutit tamarmik atorneqarsinnaapput. Pingaartumik uku ilaasinnaapput:

- a) ilinniagaqarnermi ilinniartitsissutit akornanni allattariarsornermik ilinniarneq, tassunga ilanngullugu suliniummik allaaserinnineq, aamma
- b) ilinniartitsissutit akornanni oqaluttariarsorluni paasisitsisarnermik ilinniarneq.

Inulerineq pissutsillu immikkuullarissut pillugit ilinniartitsissutit allat ilinniartitsissummi ilannguneqarsinnaapput. Oqaatsinik allanik ilinniartitsinermi ataatsimut oqariaatsit aammalu

ilinniakkani oqaluinnarneq allatallu ilanngunneqarsinnaapput. Danskit oqaasiinik ilinniarnermi pingaartumik kalaallisut oqaasertanik nalilersuineq nalunngisanillu oqaluttuarisaaneq ilanngunneqarsinnaapput. Ilinniarnernup ingerlanerani tiimit 30-t faginik akimuilluni ingerlatsinernut atorneqassapput, tassani ilinniartitsissutini danskisut kalaallisullu ilinniartitsinerit ataatsimoortinneqassallutik.

5. Nalilersuineq

5.1 Ingerlaavartumik nalilersuisarneq

Ilinniartut ilinniartitsissutini killiffii tunngaviusumik ilinniarnernup aallartinnerani misissuineq atorlugu nalilersorneqassapput, ilinniarnernullu ingerlanerani misilitsinnernik malitseqartinneqassalluni. Aammattaaq ilikkagassatut anguniakkat anguneqarnerat taassumalu kingorna suliassat aalajangersarnissaat pillugu ilinniartitsisut ilinniartullu ilisimasaqalernissaat siunertaralugu ilinniarnernup ingerlanerani ataavartumik nalilersuisoqartassaaq.

5.2 Misilitseriaatsit

Ataasiarluni allattariarsorlunni misilitsittoqassaaq ataasiarlunilu oqaluttariarsorluni misilitsittoqassalluni.

Allattariarsorluni misilitsinneq

Misilitsinneq 6 tiiminik sivissussuseqarpoq. Siulleq 1½ tiimi suleqatigiikkaarluni ingerlanneqassaaq eqqaamasassanillu allattuisoqarsinnaalluni. Taassuma kingorna soraarummeertut ataasiakkaarlutik suliat allaganngorlugit ataqatigiissillugit saqqummiutissavaat. Soraarummeertup allakkat assillu tunngavigalugit suliassat aalajangersimasumik amerlassusillit akornanni toqqaassaaq.

Oqaluttariarsorluni misilitsinneq

Ilinniartut ataasiakkaat misilitseriaatsit assigiinngitsut marluk akornanni toqqaassapput. Ilinniartut misilitseriaatsimik toqqaanerat ukiumi atuarfiusumi soraarummeerfiusumi 1. december nallertinnagu aalajangerneqassaaq.

Misilitseriaaseq a

Atortut soraarummeertut ilisimanngisaaq suliassani aallaavigineqassapput. Oqaasertat atuakkiortoq ukiorlu saqqummiivik pillugit paasisutissanik oqaatsinullu nassuiaatinik imaqaassapput ilaannakunngorlugillu naatsumik eqikkaanernik imaqarsinnaallutik. Suliassap oqaasertaanut tunngatillugu apeqquteqartoqassaaq. Apeqqutit oqaasertat atorneqartut isiginiarlugit apeqqutit immikkoortuinik aalajangersimasunik ataatsimik arlalinnilluunniit imaqaassapput. Suliassat annertussusaat quppernerit nalinginaassut 4 akunnequsiinerit ilanngullugit 2400-nik naqinnertallit qaangissanngilaat imaluunniit oqaasertat takutitit oqaasertanik naqitanik malitseqartinneqartut 8 minutsit sinnernagit imaqaassapput. Apeqqutit taakkununnga atasut imarisamikkut assigiinngippata oqaasertat atoqqinneqarsinnaapput.

Piareersarnermut 60 minutsit missaanni atugassiisoqassaaq, soraarummeertumullu ataatsimut soraarummeerneq 30 minutsit missaaniissalluni.

Ilinniartup saqqummiussaa tunngavigalugu misilitsinneq ingerlanneqassaaq, taassumalu kingorna suliassaq makitaq pillugu ilinniartitsissut pillugu oqaloqatigiinnertut soraarummeerneq ingerlateqqinneqassalluni. Oqaloqatigiinneq ilinniartitsissummi atuarnikuusanut allanut tunngatinneqassaaq. Misilitsinnermi piareersarnermi allattukkat taamaallaat atorneqarsinnaapput. Soraarummeertup soraarummeernerup ilaatut oqaasertat danskisoortut naatsut atuassavai.

Misilitseriaaseq b

Atortut soraarummeertut ilisimangisaat suliassani aallaavigineqassapput. Oqaasertat atuakkiortoq ukiorlu saqqummiivik pillugit paasissutissanik oqaatsinullu nassuiaatinik imaqqassapput ilaannakunngorlugillu naatsumik eqikkaanernik imaqarsinnaallutik. Suliassap oqaasertaanut tunngatillugu apeqquteqartoqassaaq. Apeqqutit oqaasertat atorneqartut oqaatsitigut isiginiarlugit apeqqutit immikkoortuinik aalajangersimasunik ataatsimik arlalinnilluunniit imaqqassapput. Suliassat annertussusaat quppernerit nalinginaassut 8 akunnequsiinerit ilanngullugit 2400-nik naqinnertallit qaangissanngilaat imaluunniit oqaasertat takutitat oqaasertanik naqitanik malitseqartinneqartut 15 minutsit sinnernagit imaqqassapput. Apeqqutit taakkununga atasut imarisamikkut assigiinngippata oqaasertat atoqqinneqarsinnaapput.

Ilinniartut tamarmik suliassartik ulloq sioqqullugu tigussavaat, piffissarlu piareersarfik 24 tiimit missaaniilluni, kisiannili 24 tiiminit sivikinnerusussanani. Piffissaq soraarummeerfik 30 minutsiuvoq.

Ilinniartup saqqummiussaa tunngavigalugu misilitsinneq ingerlanneqassaaq, taassumalu kingorna apeqqut makitaq pillugu ilinniartitsissut pillugu oqaloqatigiinnertut soraarummeerneq ingerlateqqinneqassalluni. Oqaloqatigiinneq ilinniartitsissummi atuarnikuusanut allanut tunngatinneqassaaq. Misilitsinnermi piareersarnermi allattukkat taamaallaat atorneqarsinnaapput. Soraarummeertup soraarummeernerup ilaatut oqaasertat danskisoortut naatsut atuassavai.

5.3 Naliliinnermi tunngaviit

Allattariarsorluni misilitsinnermik nalilersinnermi soraarummeertup ukuninnga piginnaasai pingaartinneqassapput:

- a) Oqaatsit atorlugit saqqummiineq,
- b) sammisamik suliaqarneq aamma
- c) danskisut ilinniartitsissummi ilinniartitsissummilu periutsinik tunngaviummik atuisinnaassuseqarneq.

Oqaluttarissanik misilitsinnermik nalilersuinermi soraarummeertup ukuningga piginnaasai pingaartinneqassapput:

- a) danskisut assigiinngisitaartunik paasinartumillu oqaatiginnessinnaassuseqarnek, tassunga ilanngullugit oqaatsit atorsinnaasat aamma eqqarsaatsinillu tigussaasumit avissaartitsisinnaassuseqarnek,
- b) oqaatsinik paasinnissaassuseqarnek,
- c) oqaasertaanik immikkuualuttukkarlugit paasinnineq aamma oqaasertani pingaarnernik saqqummiussinnaassuseqarnek,
- d) ilinniartitsissummi tunngaviusumik periutsinik atuisinnaassuseqarnek, tassunga ilanngullugit nalilersuineq nassuiaasiernerlu,
- e) oqaasertat namminneq avataaniittunik oqaasertaanik ataatsimoortitsisinnaassuseqarnek, aamma
- f) oqariartuummik tunniusimalluni ersarissumillu saqqummiussisinnaassuseqarnek.

Misilitsinnerni tamani soraarummeertup naammassisai ataatsimut nalilersorlugit karakteriliisoqartassaaq.